

Muz 900/c

U-5.

2010

5
2248/el. 1. számú korrondeléhez.

TERVEZET.

Lejt. sz.: 669

ZEMELI TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

FELSZERELŐ SZABVÁNYOK

A M. KIR.

LOVASÁRKÁSZ SZÁZAD SZÁMÁRA.

III. CSOPORT.

MÁLHÁZÁSI REND.

2b. FÜZET.

(SZÖVEG.)

A ROBBANTÓSZER-MÁLHÁSLÓ FELSZERELÉSÉNEK MÁLHÁZÁSA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

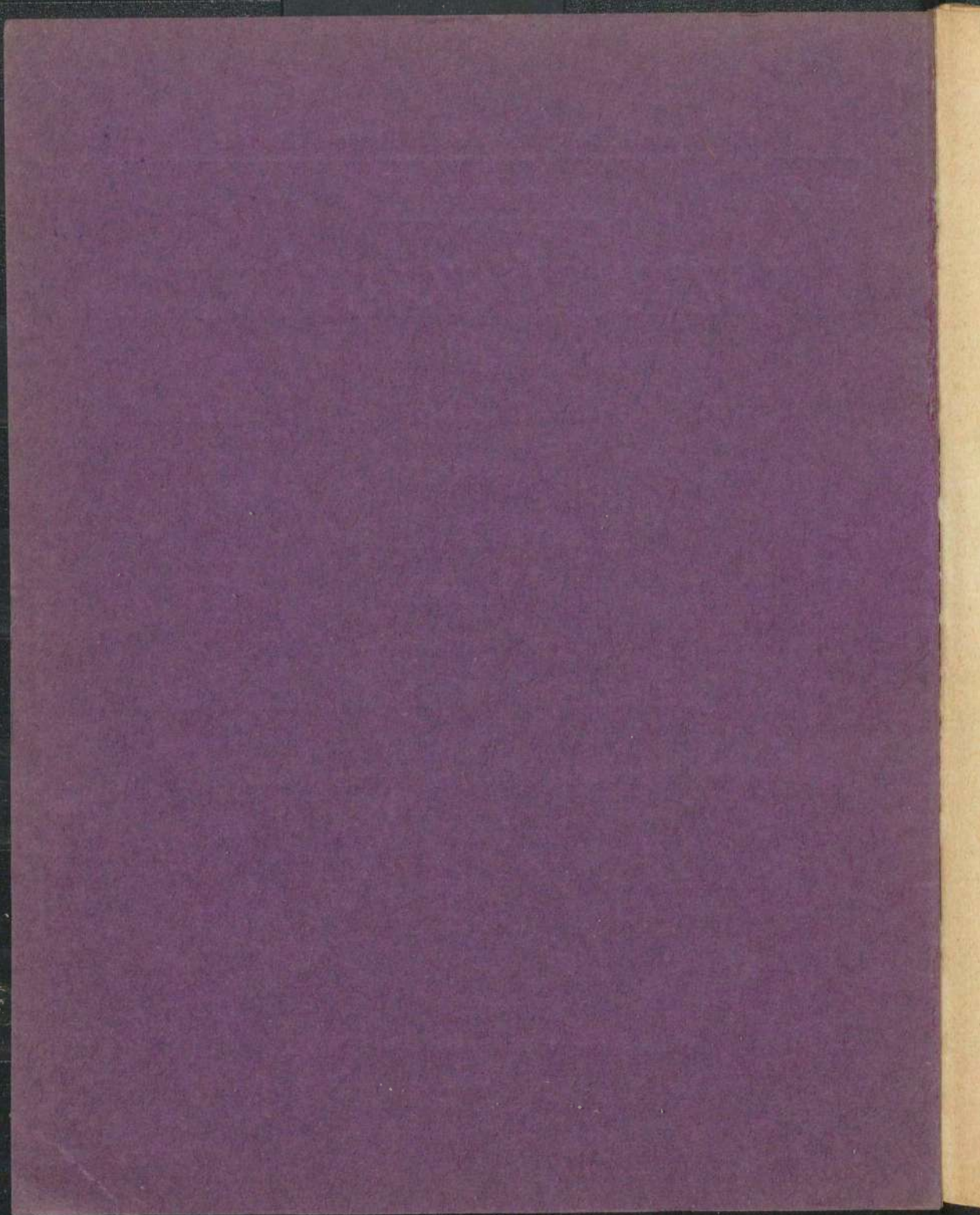

BUDAPEST.

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA.

1939.

100/100

74. a.

100/v.

ZMKO. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

1929. évi 2248/eln. 1. számú körrendelettel

Lelt. sz.: Muz 900/c

U-5.

TERVEZET.

FELSZERELŐ SZABVÁNYOK

A M. KIR.

LOVASÁRKÁSZ SZÁZAD SZÁMÁRA.

III. CSOPORT.

MÁLHÁZÁSI REND.

2b. FÜZET.

(SZÖVEG.)

A ROBBANTÓSZER-MÁLHÁSLÓ FELSZERELÉSÉNEK MÁLHÁZÁSA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST.

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA.

1929.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 669

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
A robbantószer-málhásló felszerelése...	5-6
I. A málhásló felszerelés	5
II. A málharakomány	5
III. A pótrakomány...	5-6
1. §. A málháslófelszerelés...	6-10
1. A málhanyereg	6-9
A málhanyereg helyes fekvése...	6-7
A nyereg felillesztése	7-9
2. A kantárczat	9-10
3. A tartozék	10
A kettős málhatakaró	10
A feketé lópokróc	10
A málhatakaró	10
A kötőféklánc	10
Az ellentartó kötél	10
2. §. A műszaki felszerelés	11-14
A) A műszaki felszerelés kellálladéka	11-12
A baloldali robbantószerláda tartalma	11
A jobboldali robbantószerláda tartalma	11-12
A gyújtószerláda tartalma	12
B) A málházás rendje	13-14
A baloldali robbantószerláda málházása	13
A jobboldali robbantószerláda málházása	13-14
A gyújtószerláda málházása	14
3. §. A nyergelés és lenyergelés...	15-17
A málhásló nyergelése	15-17
A lenyergelés	17
4. §. A málharakomány málházása és lemálházása	18-19

A robbantószer-málhásló felszerelése.

- 1. A robbantószer-málhásló felszerelése:**
 - I. a málháslófelszerelésből,
 - II. a málharakományból és
 - III. a pótrakományból áll.

I. A málháslófelszerelés.

- 2. A málháslófelszerelés áll:**
 1. egy teljes málhanyeregből,
 2. a kantárzathól,
 3. a tartozékból.

II. A málharakomány.

- 3. A málharakomány áll:**
 1. két robbantószerládából és
 2. egy gyujtószerládából

III. A pótrakomány.

- 4. A pótrakomány áll:**
 1. egy 3 m. hosszú fűzőkötélből,
 2. két sátorlapból,
 3. egy kis lócövekből,
 4. egy itatóvederből,

5. egy 0·6 Hl. zaboszsákból (1 Sz. + 1 T. adag),
6. egy lókeféből,
7. egy lóvakaróból,
8. egy abrakostarisznyából,
9. egy patkósarokzacskóból,
10. egy patkósarokkulcsból,
11. 4 éles patkósarokból,
12. 4 tompa «
13. 2 tartalékpátkóból,
14. 16 tartalékpátkó-szegeből.

1. §. A málháslófelszerelés.

5. A málháslófelszereléshez tartozik:

1. a málhanyereg (1., 2. és 3. ábra),
2. a kantárzat és
3. a tartozék.

1. A málhanyereg.

(1., 2. és 3. ábra.)

6. A szakszerű málházás lényege abban áll, hogy a felmálházott teher súlypontja a málhásló hátához minél közelebb legyen és hogy a teher oly szilárdan feküdjék, hogy az állat a tehernek fárasztó ingadozásától meg legyen kímélve.

A hordképesség legjobb kihasználását úgy érjük el, ha a terhet a málhásló két oldalára egyenletesen elosztjuk.

A málhanyereg helyes fekvése.

7. A málhanyereg legalább egy tenyérryire feküdjék az állat lapockái mögött. A nyereglapok egész hosszukban mindkét oldalon

a málhásló hátán egyenletesen nyugodjanak. A kápák homorulata a hátgerinctől legalább négy ujjnyira legyen.

A hordsíneknek a málhásló testéhez viszonyított helyzetét megváltoztathatjuk, ha a belső és külső állítóanyacsavart a (kulcstáskában elhelyezett) kulcs segítségével beállítjuk.

A belső állítóanyacsavarok utánengedésével és a külsőknek meghúzásával a nyeregváz tágabbra, megfordított kezeléssel szűkebbre állítható.

A nyereg felillesztése.

S. Első használatra a málhanyereg felillesztése az illető málhásló részére a következőképen történik.

A nyergen mind a nyolc állítóanyacsavart a kulcs segítségével meglazítjuk, a csavarmenetek végéig visszacsavarjuk és a hordsíneket (nyeregfeleket) alul széjjelhúzzuk. A külső állítóanyacsavarok teljes lecsavarásának és esetleges elvesztésének meggátlására a húzórudak csavarmeneteinek végén sasszegek (gátszegek) vannak. Ügyeljünk arra, hogy a felillesztésnél a málhásló mind a négy lábán egyenesen álljon. A nyereg felillesztéséhez mindenkor teljesen síma vízszintes talajt keresünk ki. A nyeret a málhásló hátának közepére helyezzük, a hordsíneket (nyeregfeleket) kézzel könnyen a málhásló hasa felé nyomjuk, a hevedert szoroson meghúzzuk és csak a hátulsó kápán levő négy állítócsavart kézzel az állítócsapszeg sikattyúig egyformán (vagyis a húzórudakon lévő csavarbeosztás számainak megfelelően) becsavarjuk. Ezután a zárócsapókat kinyitjuk, a robantószerládákat a hordkamókra akasztjuk és a zárócsapókkal, valamint az alsó nagy szorítókkal biztosítjuk. Az elülső kápán levő négy állítóanyacsavart csak most csavarjuk be egészen az állítócsapszeg sikattyúig, de azért ügyeljünk arra, hogy ugy

az elülső, mint a hátulsó kápán lévő állítóanyacsavarok a csavarbeosztás azonos számaira kerüljenek. Ezután mind a nyolc állítóanyacsavart a kulcs segítségével szorosán meghúzzuk.

A málhanyeregnek a helyes fekvésben való megtartására az alsóheveder, a szügyhám és a farhám szolgál.

9. Az *alsóheveder*, az utolsó valódi bordákat körülövezve, a két nyereglapot összeköti és a nyeret egyenletesen a bordaboltzathoz szorítja.

A 7 M. alsóheveder a jobb- és baloldali hevederrészből áll, amelynek egyik vége hurokban végződik és a fapeckek befogadására szolgál. A jobb hevederrész másik vége két csatlékkal és két-két csukorral, a balhevederrész másik vége pedig két görgőscsattal van ellátva.

A hevedert csak annyira szabad megszorítani, hogy közte és a málhásló teste között négy laposan egymás mellé fektetett ujj nagyobb nehézség nélkül benyomható legyen.

10. A *szügyhám* hegynék való meneteléskor a nyereg hátracsúszását gátolja meg, anélkül azonban, hogy az állat elejének szabad mozgását akadályozná, vagy légzési nehézségeket okozna.

Helyes fekvése: az izzasztólap alsó széle csaknem vízszintesen, közvetlen a vállszöglet fölött fekszen, úgy, hogy közte és az állat melle között még egy ököl elférjen. A vállszögletek és a légsző feltétlenül szabadon maradjanak (ha a légsző szabadon nincsen, az izzasztólapon a két tartószíj csattos részének távolságát meg kell nagyobbítani).

11. A *farhám* általában — de különösen völgynek való meneteléskor — a málhanyereg előrecsúszását van hivatva megakadályozni.

Helyes fekvése: az izzasztólap felső széle egy tenyérynire az ülő-gumók alatt legyen, az izzasztólap és a málhásló fara között mindkét oldalon egy lapos tenyér elférjen.

A farhám hordszjainak megfelelő helyzetben való tartására a hordszjicsukor szolgál, mely a lovak ledörzsölésének meggátolására, alul nemezzel van borítva.

A farhám felillesztésénél a hordszjicsukrot olyképen kell a hordszjajakon eltolni, hogy az a ló farának legmagasabb pontjához lehető közel feküdjék, úgy, hogy a hordszjajak a málhásló csípőcsontjai mögött lelógjanak, erre a célra esetleg a hordszjajaknak az izzasztólapon levő karikadarabjai megfelelően más helyre is helyezhetők, hogy a hordszjajak lelógó állapotukban ne képezzenek tört vonalat.

2. A kantárzat.

12. A 80 M. nagy vagy kis istállókötőfékből, a 80 M. málháslózáblából és a málhásló-vezetékszárbból áll.

A tarkószíj a fej jobboldalán, a pofaszíj a fej baloldalán, a pofaléc mögött és a szájnylás meghosszabbításában feküdjék.

A homlokszíj a homlokot közvetlenül az állat fülei alatt könnyedén átövezze, anélkül, hogy a tarkószíjat a fülekhez szorítaná. A nem jól álló homlokszíjat az egyik végén felfejtjük és megfelelően újra varrjuk.

Az orrszíjnak az orrcsont alsó részén a kötőfékkarikákkal két ujjnyira a pofalécek alatt lazán úgy kell feküdnie, hogy mindegyik pofán egy lapos tenyér becsúszatható legyen, mely célból az orrszíjat úgy, mint az a homlokszíjnál említve van, esetleg meg kell igazítani.

A torokszíjat, melynek csattja a fej baloldalára való, oly

hosszúra kell csatolni, hogy száj és torok között egy 3 ujjnyi köz maradjon, istállóban való használatkor pedig egy ököl elférjen.

A málhásló-zablát a peckekkel belülről kifelé az istálló-kötőfék karikaiba akasztjuk, úgy, hogy a zablarúd a homorú oldalával hátrafelé, az állazolánc-gödör átellenében az állkapcsan feküdjék. Semmi esetben sem szabad a zablának a málhásló szájszéleit fölfelé húzni. Ha a kötőfék helyes felillesztése mellett a zablarúd sokkal mélyebbre kerülne, akkor az egyik vagy mindkét oldalon a pecket kívülről befelé tolhatjuk át a kötőfékkarikán és azután belülről kifelé a málháslózabla szemlyukába akaszthatjuk.

3. A tartozék.

13. A 6 M. *kettős málhástáska*.

14. A *fekete lópokrócot* a málhanyereg alátétjéül mindenkor négyrét összehajtva tesszük a málhásló hátára.

Ha a lópokrócot, a nyergeletlen lónak a rossz időjárás ellen való védelmére egyrét, azaz egész hosszában tesszük fel a málhásló hátára, akkor a pokrócot elől a szükséghez képest annyira fölhajtjuk, hogy az legalább egy tenyérynire álljon el a martól és ugyanannyira a farktőtől.

15. A *málhatarakó* a málharakomány megóvására szolgál.

16. A *kötőféklánc* a málháslovaknak az istállóban vagy táborban való odakötésére szolgál.

17. Az *ellentartó kötél* a málháslovaknak meredek helyeken való visszatartására szolgál.

2. §. A műszaki felszerelés.

A) A műszaki felszerelés kellálladáka.

18. A műszaki felszerelést két darab kemény fából készült vasalt faládában, — a robbantószerládában, továbbá a horganyzott lemezből készült vasalt ládában — a gyujtószerládában helyezük el (4a., 4b., és 4c. ábra).

A robbantószerláda egy alsó és egy felső rekeszre, mely utóbbi zsákvászonnal van kibéelve, a gyujtószerláda egy elülső kisebb és egy hátsó nagyobb rekeszre van osztva.

A méreteit és részleteit az ábrák mutatják.

A málhásló mindkét oldalán egy-egy robbantószerláda, a nyereg tetején pedig a gyujtószerláda van felmálházva.

A baloldali robbantószerláda tartalma.

(5a., 5b., 5c. és 5d. ábra.)

19. A baloldali robbantószerláda tartalma:

- 10 darab 1 kg-os ekrazit robbanószelence,
- 20 darab $\frac{1}{2}$ kg-os ekrazit robbanószelence,
- 40 darab 0.1 kg-os ekrazit robbanótöltény,
- 2 darab szorító fogó,
- 1 darab melegítő csésze,
- 1 darab 35 mm. amerikai fűrő,
- 0.1 kg. csomagoló kóc.

A jobboldali robbantószerláda tartalma.

(6a., 6b., 6c. és 6d. ábra.)

20. A jobboldali robbantószerláda tartalma:

- 10 darab 1 kg-os ekrazit robbanószelence,

- 20 darab $\frac{1}{2}$ kg-os ekrazit robbanószelece,
- 40 darab 0·1 kg-os ekrazit robbanótöltény,
- 1 darab 0·60 m hosszú ütőfűrő,
- 1 darab kézi sulyok,
- 1 darab lapos kövéső,
- 1 darab hegyes kövéső,
- 1 darab fűrőlyuktisztító,
- 0·1 kg. csomagoló kóc.

A gyujtószerláda tartalma.

(7a., 7b., 7c., 7d., 7e. és 7f. ábra.)

- 21. a)** 1 darab összekötőhüvelyládikó, benne:
- 20 darab összekötőhüvely,
 - 1 készlet gyujtókészülék (4 darab),
 - 2 darab kanócos gyujtószer és
 - 1 darab 0·5 m. szivarkanóc;
- b)** egy darab utászgyutacsládikó, benne:
- 2 darab gyujtóhüvelydoboz, összesen 20 darab gyujtóhüvellyel,
 - 2 darab utászgyutacsdoboz, összesen 50 darab utászgyutaccsal,
- c)** 1 darab bányairánytű,
- d)** 0·125 kg. terménygummiszalag,
- e)** 2 karika kettős angol gyujtózsínór,
- f)** 0·25 kg. vízhatlan kenőcs,
- g)** 100 m. hosszú 03 M. dobra gombolyított durranógyujtózsínór, 2 darab 9·5 cm. széles pokrócszalaggal burkolva.
- h)** 0·2 kg. csomagoló kóc.

B) A málházás rendje.

A baloldali robbantószerláda málházása.

(5a, 5b., 5c. és 5d. ábra.)

22. A lovasárkász először a felső rekeszt málházza. E célból a felső rekesz fenéklapjára, a hátsó oldalfalhoz illesztve, két darab 1 kg-os ekrazit robbanószelencét helyez el. Ezek elé két darab $\frac{1}{2}$ kg-os és utóbbi elé még további két darab $\frac{1}{2}$ kg-os ekrazit robbanószelencét helyez.

A két darab 1 kg-os és négy darab $\frac{1}{2}$ kg-os ekrazit robbanószelencéből ilymódon alkotott alapréteget még *négyyszer* egymástólé rakja úgy, hogy az egynemű szelencék egymást pontosan fedjék.

A felső rekesz elülső oldalán, a fenti robbanószelencék elhelyezése után megmaradó ürt, negyven darab ekrazit robbanótölténnyel tölti ki.

Az alsó rekeszbe — a szerszámfiókba — az elülső és belső ládafal által alkotott sarokba — fenekével felfelé — egy darab melegítő csészét; a belső és hátsó oldalfalhoz zárkozva a fúró nyelét, utóbbi mellé két darab szorítófogót — nyelével hátrafelé — fektet be.

Az alsó rekeszben lévő tárgyak kimelésére a hézagokat kóccal tölti ki.

A láda felső lapjára erősített két csatolószíjjal a — hegyével hátrafelé néző — 35 $\frac{m}{m}$ -es amerikai fúrót erősíti meg.

A jobboldali robbantószerláda málházása.

(6a., 6b., 6c. és 6d. ábra.)

23. A lovasárkász a láda felső rekeszét robbanóanyaggal ugyanúgy málházza, mint a baloldalit.

A szerszámfiókba — laposan és a hátsó oldalfalhoz zárkózva — egy darab kéziszulykot helyez, amelynek nyele előre nézzen. A szulyok nyele mellé, a belső oldalfalhoz zárkózva, egy darab lapos és egy darab hegyes kövésőt — élével előre — helyez el. A szerszámokat kóccal csavarja körül, hogy ne mozoghassanak.

A láda felső lapjára erősített két csatolósíjjal — élével hátra — egy ütőfűrőt és egy — kanálkával előre néző — fűrőlyuktisztítót erősít meg.

A gyujtószerláda málházása.

(7a., 7b., 7c., 7d., 7e. és 7f. ábra.)

24. A lovasárkász a gyujtószerláda nagyobb rekeszének aljába, először a hátsó- és jobboldalfal által alkotott szögletbe, hosszoldalával a hátsó ládafalhoz zárkózva, az utászgyutacs-ládikót, erre az összekötőhüvelyládikót helyezi el.

A hátsó- és baloldalfal által alkotott szögletbe a bányairánytűt, erre a vízhatlan kenőcsöt, eléje a termény-gummi-szalagot, a harántfalhoz zárkózva álló helyzetben egy, az összekötőhüvelyládikó fölé ismét egy karika angol gyujtózsínórt helyez el.

A gyujtószerláda kisebbik rekeszébe a pokrócszalaggal burkolt, dobra csavart durranógyujtózsínórt helyezi el.

A gyujtószerládában lévő tárgyak kimelésére a hézagokat kóccal tölti ki.

A málházott gyujtószerládát végül a nyereg tetején lévő 4 db. nagy szorítóval rögzíti olyképpen, hogy a láda kisebbik rekesze elöl és a láda zárja balra legyen.

3. §. A nyergelés és lenyergelés.

A málhásló nyergelése.

25. Nyergelés előtt a málhanyerget a nyereglap- és a merevítő-lappárnákkal, valamint az alsóhevederrel látjuk el, a szüghámot és farhámot pedig a nyereggel összecsatoljuk. (A szüghámon a bal tartószij és a bal összekötőcsatlék kicsatolva marad.)

A málháslovat következőképpen kell nyergelni:

Nyergelés előtt az esetleg a lovon levő lópokrócot hátrafelé a ló farán át lehúzzuk, ezáltal ennek szőre lesimul. A lópokrócot fölteveése előtt az esetleg hozzátapadt szalmaszálaktól, fadaraboktól stb. mindig alaposan meg kell tisztítani, azért hogy nyeregtöréseknek elejét vegyük. A lovasárkász azután a tenyerével a ló hátán levő szőrt lesimitja és a négyrét — először hosszában, azután szélességében — összehajtott lópokrócot a ló marjától hátrafelé húzva, úgy teszi fel, hogy ráncot ne képezzen. A lópokróc hajtása a ló marján legyen, sarkai a balhátsóláb felé nézzenek. A lópokróc a ló mindkét oldalán egyforma mélyen lógjon le.

Itt elsősorban ne arra figyeljünk, hogy a lópokróc négy sarka egymást pontosan fedje, hanem inkább arra, hogy a lópokróc ráncot ne vessen.

Ezután a lovasárkász a málhanyerget a málhásló bal-oldalára hozza és úgy teszi a lópokróra, hogy a nyereglap-párna elülső szélei szorososan a lapockák mögött feküdjenek és a lópokróc a nyereg alatt elől-hátul egyformán kilássék, utána a lópokrócot mindkét kézzel elől és hátul jól a kamarába kell húzni, úgy hogy az, a meghúzott hevedernél, anélkül, hogy az állat hátgerincét nyomná, teljesen a ló hátán feküdjék.

Most az alsóhevedert eleinte gyengébben, később — a nyergelés körüli egyéb dolog után — lassanként erősebben meghúzzuk.

A heveder meghúzása alatt a málhanyerget mozdulatlanul helyén kell tartani, mely célból a lovasárkász balkezevel a málhanyereg elülső kápáját erősen megfogja.

Ezután a szügyhámot bal csatjával és a bal tartószíjjal a nyeregre erősítjük. Végül a farhámot az állat farán át le kell húzni és az előírt helyes fekvésbe hozni

Kantározáshoz a lovasárkász a kötőféket nyitott torokszíjjal és fejszíjjal jobbkezeének hüvelykujjára akasztja, míg ugyanezzel a kezevel a málhásló üstökét is fogja. Ezután balkezevel az orrszíjját megfogva, jobb kezeének egy mozdulatával a kötőféket fölfelé mindkét állkapocs fölé húzza, utána balkezet addig tartja a tarkón a fejszíz alatt, míg a jobb kézzel a málhásló füleit és üstökét a fejszíz alatt előrehúzza, az üstököt a homlokszíjra tette, ezután a torokszíjat becsatolja.

A zabla betevéséhez a lovasárkász jobbkezeében a szár végeivel és a zablával a málhásló elé lép, a zablát jobboldalon a kötőfékbe kapcsolja, balkezevel az állatot szájának kinyitására készíti azáltal, hogy mutatóujját a málhásló szájába dugja, jobbkezevel a zablarudat betolja, a baloldalon is bekapcsolja és a szárat az állat nyakára teszi.

A kötőféklánc peckes végét belülről kifelé a kötőfék állkarikáján kell áthúzni és lánckarikájába kell kapcsolni. (A táborban való odakötéskor a lánc meghosszabbítására a pecket a karikából kikapcsoljuk.) A lánc oly rövid legyen, hogy a szügyhám izzasztólapja alá ne kerülhessen.

A málháslóvak nyergelését és hevederezését a legnagyobb szigorral kell ellenőrizni. Minden hosszabb pihenő alkalmával a lemálházás után az alsóhevedert meg kell eresztetni és a málhanyerget a lópokróccal együtt fel kell emelni. Azt a testrészt,

melyen az alsóheveder feküdt, újabb nyergelés előtt lapos tenyerünkkel megdörgöljük és lesimítjuk.

Ha a málhásló-vezető egy málháslovat vezet, a vezetékszárát az állat nyakáról leveszi és azt körülbelül 30 cm-nyire a csatoktól jobbkezelével megfogja és a szárakat mutatóujjával megosztja. A szárvégeket a balkéz négy ujjával meg kell fogni. Ha a lovasárkásznak az állat jobboldalán kell mennie, akkor a szárát a leírt módon, de a balkezelébe fogja.

A lenyergelés.

26. A lenyergeléshez a málháslovat, melyről már az istálló előtt a málharakományt levettük, az állásba vezetjük (egy málhásló-csatlásnál a csatlókötelet az istálló előtt kioldozzuk) és a felszerelést a következő módon vesszük le:

Ha az istállókötőféket le akarjuk venni, akkor a kötőfékláncot a kötőfék állkarikájából kikapcsoljuk, a torokszíjat kicsatoljuk, jobbkézzel a málhásló üstökét megmarkoljuk és a balkézrel a fejszíjat a bal fülön át előrehúzzuk, ezután az üstököt balkézrel a kötőfék mögött tartva, ezt a jobbkézzel lassan lehúzzuk és jobb alkarunkra akasztjuk.

Ha az istállókötőféket nem kell levenni, akkor a zablát a vezetéksszárral együtt ki kell kapcsolni és a málháslovat a kötőféklánccal állásában oda kell kötni.

A málhásló baloldalán a szügyhámot, azután az alsóhevedert kicsatoljuk és mindkettőt, jobbról a málhanyeregre fektetjük. A farhámot az állat farán felhúзва szintén a nyeregre kell fektetni.

Ezután a lovasárkász a málhanyerget a jobboldalon a málháslóról leemeli és a lópokrócot a ló farán át lehúzza.

4. §. A málharakomány málházása és lemálházása.

27. Málházáshoz a teljesen fölszerszámozott málháslovakat a térviszonyoknak megfelelő alakzatban, lehetőleg 4 m. térközzel és 2 m. távolságra egymástól állítjuk fel.

Málházás közben a lovasárkász a málhásló előtt állva, ezt a vezetékszárnál fogva röviden tartja, hogy az állat nyugodtan álljon. Nyugtalan állatoknál a lovasárkász a zabla karikáit fogja, az állat fejét magasra emeli és a zablával játszik; ha szükséges, ezenfelül a málhásló egyik lábát is fel kell emelni.

Ha a málházásnál vagy lemálházásnál a málháslóvezető a vezetékszárát elengedni kénytelen, akkor a szárat előbb a málhásló fején át a nyakra tegye és csomóra kötés által rövidítse meg.

A felmálházandó tárgyakat úgy kell előkészíteni, hogy az állatok oldalaira felrakandó terhek — oldalmálhák — felmálházása közvetlenül az elindulás előtt lehetőleg egyszerre történhessék.

Az oldalmálhákat úgy kell előkészíteni, hogy az állat két oldala lehetőleg egyenlően legyen megterhelve. Felmálházáshoz az előkészített oldalmálhákat jobbról-balról a málhásló mellett a földre kell tenni, mindkét oldalon egyszerre fel kell emelni és a málhanyeregre akasztani. A terhet vigyázva fektetjük a málhanyeregre, felakasztás után a ló oldalán ugyanígy eresztjük le és úgy erősítjük meg, hogy ingadozása lehetőleg ki legyen zárva. Helytelen volna a málháslovat előbb az egyik, azután a másik oldalon málházni, mert az egyoldalú megterhelés folytán a málhanyereg felrecsúszhatna, ami nyeregtörést okozhat. A málhásló málházásánál arra is kell figyelni, hogy a terhet csendesen

emeljük és ne dobjuk fel, ez épen úgy előidézheti a málhásló, mint a málhanyereg megsérülését, ezenkívül okozója lehet annak, hogy a málhásló a megterheltetéstől félni vagy ijedezni fog. Azt, hogy a két oldalmálha egyenlő magasan feküdjék, legjobban hátulról ítélhetjük meg.

Ezután a málhatakarót húzócsukraival fel- és kifelé és hosszával haránt hátulról a málharakományra fektetjük, a hosszúoldal húzózsinegei segítségével elül-hátul meghúzzuk, a húzózsineget pedig az összekötőcsatlék elülső és hátulsó csatlékjain áthúzva laza fűzéssel lekötjük.

A málhatakarót a rakomány közeli felhasználása előtt nem húzzák a málhára, hanem összegöngyölitve két csatlószíjjal a hátulsó húzórudakhoz erősítjük.

A málharakományoknak az időjárás behatásai ellen való megóvására a málhatakarót a málharakományra kell kötni.

A málharakományok lemálházása megfordított sorrendben történik.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715374

M. kir. honvédelmi miniszterium.

U—5. III. csoport, 2b. füzet (szöveg).

1. sz. Pótlék.

Az 1933. évi 6. sz. Honvédségi Közlönyben közzétett 247/eln. 1. c. — 1933. számú körrendelet alapján.

**Az U—5. Felszerelő Szabványok a m. kir. lovas-
árkász század számára, III. csoport, 2b. füzet
málházási rend (szövegfüzet) jelzésű utasítás
helyesbítéséhez.**

(Helyesbítések az utasítás 11., 12., 13. és 14. oldalán.)

Helyesbítések.

A 11. oldalon.

A 19. pont címfelirata alatt lévő ábraszámokból az 5c és 5d törlendő.

A 19. pont utolsó sora «0.3 kg csomagoló kóc»-ra helyesbítendő.

A 20. pont címfelirata alatt lévő ábraszámokból a 6c. és 6d törlendő

A 12. oldalon.

A 20. pont utolsó sora «0.3 kg. kóc»-ra helyesbítendő.

1. sz. Szelvény.

A 12. oldalon levő 21. pont törlendő és helyette az alábbi szöveg beragasztandó.

«Gyujtószerláda tartalma.

(7a, 7b, 7c. és 7d. ábrák.)

21. a) 1 drb. összekötőhüvelyládikó, benne:
20 drb összekötőhüvely,
20 drb. vízhatlan kenőcs tubusban;
- b) 1 drb. utászgyutacsládikó, benne:
50 drb. utászgyutacs (ólomazidos)
20 drb. zsinór dörzsgyujtó;
- c) 1 drb. bányairánytű;
- d) 2 tekercs szigetelő szalag;
- e) 2 karika 30 M. gyujtózsinór;
- f) 0.25 kg. vízhatlan kenőcs;
- g) 100 m. hosszú, dobra gombolyított 03 M. durranó-gyujtózsinór;
- h) 0.5 kg. csomagoló kóc.»

2. sz. Szelvény.

A 13. és 11. oldalon levő 22., 23. és 24. pont törlendő és helyette az alábbi szöveg beragasztandó.

«B) A málházás rendje.

A baloldali robbantószerláda málházása.

(5a. és 5b. ábrák.)

22. Először a felső rekeszt kell málházni. A felső rekeszbe helyezendő: 10 drb. 1 kg-os, 20 drb. $\frac{1}{2}$ kg-os robbantószelence, 1 drb. melegítőcsésze, 2 drb. szorítófogó és 1 drb. amerikai furónyél.

Az alsó rekeszbe 40 drb. 0.1 kg-os robbantótöltény málházandó.

A láda felső lapjára erősített 2 csatolószíjjal a — hegyével hátrafelé néző — 35 mm-es amerikai fűrő erősítendő meg.

A felsorolt anyagok az 5a. és 5b. ábrák szerint helyezendők a ládába. Az üres hézagokat csomagoló kóccal kell kitölteni.

A jobboldali robbantószerláda málházása.

(6a. és 6b. ábrák.)

23. A láda felső és alsó rekeszét ugyanúgy kell málházni, mint a baloldali robbantószer ládánál.

A felső rekeszbe tehát 10 drb. 1 kg-os, 20 drb. $\frac{1}{2}$ kg-os robbantószelence, továbbá 1 drb. kézisulyok, 1 drb. lapos kövéső és 1 drb. hegyes kövéső kerül.

Az alsó rekeszbe 40 drb. 0.1 kg-os robbantótöltény málházandó.

Ezen anyagok a 6a. és 6b. ábrák szerint helyezendők el. Az üres hézagokat csomagoló kóccal kell kitölteni.

A láda felső lapjára erősített 2 csatoló-szíjjal élével hátra — egy ütőfúró és egy — a kanálkával előre néző fúrólyuk tisztító erősítendő meg.

«A gyujtószer-csomagoló-láda málházása.

(7a., 7b., 7c. és 7d. ábrák.)

24. A gyujtószer-csomagoló-láda nagyobbik rekeszébe az összekötő hüvelyládikó, az utász-gyutacsládikó, a bányairánytű, 2 karika 30 M. gyujtózsínór és 2 tekercs szigetelőszalag kerüljön.

A kisebbik rekeszébe a dobra csavart 100 m. hosszú 03 M. durranó gyujtózsínórt és 0.25 kg. vízhatlan kenőcsöt kell helyezni.

Ezen anyagok elhelyezése a 7a., 7b., 7c. és 7d. ábrák szerint történjen. Az üresen maradó hézagokat csomagoló kóccal kell kitölteni.

A málházott gyujtószerládát a nyereg tetején lévő 4 drb. nagy szorítóval olyképpen kell rögzíteni, hogy a láda kisebbik rekesze elöl, a láda zárja balra legyen »

